

M. Walter

Odnalezienie fragmentu zabytku czeskiego z końca XIV w.

Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce
literatury polskiej 45/1, 272

1954

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ODNALEZIENIE FRAGMENTU ZABYTKU CZESKIEGO Z KOŃCA XIV W.

Historyków literatury i języka czeskiego zainteresuje niewątpliwie fakt odnalezienia w zbiorach rękopiśmiennych Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu karty pergaminowej rękopisu Stítneho z fragmentem jego *Rozmluvánia duše s svědomím* z końca XIV wieku. Wprawdzie z rękopisu korzystał już w r. 1877 Władysław Nehring i ogłosił o tym fragmencie wzmiankę w *Archiv für slavische Philologie* (1877, s. 189—191), nie mógł jednak podać sygnatury, bo rękopis wtedy jej nie miał. W rezultacie, gdy uczeni czescy zwracali się później do Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu z prośbą o umożliwienie wykorzystania tego rękopisu, otrzymywali odpowiedź, że jest *unauffindbar* (nie do odszukania). Obecnie odnaleziono ten zabytek w czasie opracowywania zbiorów. Jest to karta pergaminowa z dwiema kolumnami liczącymi po 22 wiersze w kolumnie, z pismem pochodzącym z końca XIV lub początku XV w., a więc z czasów współczesnych Stitnemu (1333—1405). Tomasz Stitny był w literaturze czeskiej pierwszym prozaikiem, używał języka czeskiego w dobie przewagi łaciny i stąd uchodzi za klasyka języka czeskiego. Pisał poważnie dialogi treści religijno-moralnej, a dzięki temu, że odwoływał się do stosunków sobie współczesnych i przytaczał przykłady z życia społeczeństwa XIV w., pisma jego mają duże znaczenie dla historii kultury czeskiej.

M. Walter